

Vastaus tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2022

Khall 02.10.2023 § 445
1258/00.03.01/2023

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n (410/2015) mukaisesti suorittaa arviointi siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnin lähtökohtana ovat valtuuston tilikaudelle asettamat sitovat tavoitteet. Jos kunnan taseessa olisi kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan olisi arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Kuortaneen kunnalla ei taseessa ole alijäämää.

Kunnanvaltuusto käsitteli 19.6.2023 kokouksessaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja päätti pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista seikosta vastaukset tulosalueilta kunnanhallituksen käsiteltäväksi ja, että kunnanhallitus ottaa kantaa koko arviointikertouksen sisältöön tulosalueiden kannanottojen lisäksi sekä toimittaa vastaukset tiedoksi kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on yleisellä tasolla ottanut kantaa kunnan taloustilanteeseen ja talousarvion toteutumiseen. Tarkennettuja huomioita arviointikertomuksessa on annettu kuntastrategian tavoitteista sekä erikseen joidenkin tuloalueiden osalta talousarviossa esitettyihin tavoitteisiin. Arviointikertomuksessa ei ole esitetty tarkempia yksilöityjä kysymyksiä, mutta joitakin erityisiä huomioita ja kehittämiskohteita on nostettu esille. Seuraavissa vastauksessa keskitytään edellä mainittuihin kohtiin.

Talous

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan ja kuntakonsernin talous on viimeisimmän tilinpäätöksen perusteella tasapainoinen, mutta täytyy huomioida, että tilikauden tulokseen vaikuttivat tietyt kertaluontoiset erät, joita ilman ylijäämää olisi muodostunut huomattavasti vähemmän.

Tarkastuslautakunta painottaa, että kunnan ja kuntakonsernin tulee kiinnittää huomiota omavaraisuusasteen kehitykseen, jotta lainanhoitokyky ei vaarannu ja asukaskohtainen lainamäärä ei kasva liian korkeaksi. Myös korkokulujen kehitys tulee ottaa huomioon.

Vastaus:

Kuortaneen kunnan lainamäärä on 31.12.2022 -tilanteessa 2.566 euroa / asukas, kuntakonsernin 5.685 euroa / asukas. Lainamäärän voidaan katsoa olevan kohtuullinen. Lainatason maltillisena pitäminen on kuitenkin edelleen tärkeää, mikä korostuu erityisesti, koska yleinen taloustilanne ja kuntatalouden tulevaisuuden näkymät ovat epävarmoja. Myös kunnan strategian yhtenä tavoitteena on kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena. Omavaraisuusasteen (tilinpäätöksessä 2022 kunnan osalta noin 65 %, kuntakonsernin 46,2 %) voidaan myös arvioida olevan kohtuullinen.

Sivistyslautakunnan alaiset tulosalueet

Vapaa-aikapalvelujen osalta tarkastuslautakunta haluaa edelleen nostaa esiin laadukkaiden palvelujen järjestämisen kaikille ikäryhmille. Uuteen kuntastrategiaan asia on nostettu. Hyvinvointialue vastaa jatkossa sosiaali- ja terveyspalveluista sekä palveluasumisesta. Kunnan vastuulla on edelleen sivistys, hyvinvointi- ja ennakoivat palvelut kaikille ikäryhmille.

Vastaus:

Kiinnitetään erityistä huomiota palvelujen järjestämiseen kaikille ikäryhmille. Toimintaa on suunnitteilla esimerkiksi kirjastoon ja lisäksi selvitetään mahdollisuutta tarjota hyvinvointia lisääviä ennaltaehkäiseviä toimintaa hyvinvointialueen kumppanina.

Teknisen lautakunnan alaiset tulosalueet

Tarkastuslautakunta toteaa, että investoinnit toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti.

Vastaus:

Toteutumiseen voidaan olla tyytyväisiä. Kaikki investoinnit tehdään jatkossakin, mitkä suinkin on mahdollista määrärahan, keliolosuhteiden ja materiaalien saatavuuden puitteissa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vanhan Alvarin koulurakennuksen purkaminen siirtyi vuodelle 2023 valitusten vuoksi.

Vastaus:

Koulurakennuksen purkaminen siirtyi vuodelle 2023 valitusten vuoksi. Nyt koulu on purettu vuonna 2023 ja koulun murskatut betonijakeet on Ahjontien tienparannuksen rakenteissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että se toivoo yksityisteiden kunnossapitoon ja koordinointiin lisää selkeyttä ja yhdenmukaisuutta.

Vastaus:

Tekninen lautakunta on asettanut jo vuonna 2021 alaisuuteensa erityisen yksityistietyöryhmän, jossa kyseisetkin asiat tulee huomioiduksi.

Ympäristölautakunnan alaiset tulosalueet

Tarkastuslautakunta toteaa ympäristölautakunnan osalta vuoden 2022 menneen taloudellisesti arviota paremmin. Lautakunta toteaa vanhat rakennusluvut siirretyn sähköiselle alustalle ja uudempien lupien siirron aloitetun.

Tarkastuslautakunta mainitsee arviointikertomuksessa eri lupien asuinrakennus-, maatalousrakennus- ja muiden rakennuslupien sekä toimenpidelupien myöntämismäärät sekä käy läpi kaavoitusprosessien tilanteen viime vuoden osalta (Kuortaneenjärven pohjoisosan 1. vaiheen kaava valmistunut ja muulta osin kaavoitus jatkuu, Vilmeikön kaava piti valmistua vuonna 2022 mutta edelleen kesken, Kirkkotien kaava valmistui, Sarvinevan tuulivoimakaava oli hyväksymisvaiheessa vuoden vaihteessa, Napalankallioiden-Hietaharjunnevan tuulivoimakaavan ja Mäyryn alueen osayleiskaavan selvitysvaihe aloitettu).

Vastaus:

Ympäristölautakunnan alaisia tehtäviä koetetaan jatkossakin ajaa aktiivisesti eteenpäin, huolehtien ripeästi toiminnasta ja hyvästä asiakaspalvelusta. Kaavojen eteenpäin vientiin koitetaan kiinnittää erityistä huomiota.

Kuntakonserni

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilikauden aikana toteutettiin kahden tytäryhteisön sulauttaminen yhdeksi yhtiöksi. Samalla yhtiö sai uuden nimen, Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot. Uuteen yhtiöön siirrettiin myös suoraan kunnan omistamat vuokra-asuntokiinteistöt. Lautakunnan käsityksen mukaan kyseinen järjestely selkeytti kunnan vuokraustoimintaa ja antoi vuokra-asuntoyhtiölle isommat hartiat toimintansa tueksi.

Lautakunnan näkemyksen mukaan konserniyhtiöiden talous on vakaalla tasolla. Kiinteistöyhtiöihin liittyy korjaus- ja remontointivastuita, joita tulee toteuttaa suunnitelmallisesti. Kiinteistöjen tasearvoja tulee tarkastella säännöllisesti. Myös lainakannan kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota.

Vastaus:

Kiinteistö Oy Kuortaneen Asuntojen tavoitteena vuoden 2023 osalta on remontoida huoneistoja nykyvaatimusten tasolle huoneisto kerrallaan asukasvaihdon yhteydessä, ja tavoitetasona että 50% edellä mainituista kohteista on remontoitu.

Kunnan vuokraustoiminnan keskittäminen lähes täysin yhteisen yhtiön hallinnoimaksi on ollut perusteltu ratkaisu, mutta laajentuneen yhtiön kehittäminen luonnollisesti myös vaatii oman aikansa. Yhtiön kehittämisessä ja sille kuuluvan toiminnan uudistamisessa huomioidaan kestävä talous.

Kunnanhallituksen kannanotto koko arviointikertomuksen sisältöön

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt arviointikertomuksessa huomiota oleellisiin asioihin niin talouden kuin toiminnankin osalta. Lautakunnan korostukset esimerkiksi huolellisesta taloudenpidosta ja toiminnan strategianmukaisuudesta ovat tärkeitä. Kunnassa otetaan huomioon lautakunnan kirjaukset.

Kuntastrategia on oleellinen kunnan toimintaa ohjaava asiakirja, ja sen sisällön konkretisoituminen talousarviossa ja -suunnitelmassa on tärkeää.

Kunnan talouden analysointi kriisikuntamittarien valossa on hyvä ja avaava.

Lautakunta nostaa aiheellisesti esille tärkeyden kiinnittää huomiota henkilökunnan hyvinvointiin ja sitoutumiseen sekä tulevien vuosien merkittäviin rekryointitarpeisiin. Kunta-alan veto- ja pitovoiman huomioiminen on tärkeää myös Kuortaneella.

Vuoden 2021 arviointikertomusta koskevan kannanottonsa tavoin kunnanhallitus esittää kehittämissuositukseksi, että jatkossa arviointikertomus sisältäisi kohdistettuja kysymyksiä. Tämä helpottaisi edelleen vastausten antamista.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus

- 1) esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee esittelytekstiin sisällytetyt vastaukset tiedoksi
- 2) antaa vastaukset tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin

Seppo Palomäki, tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana ilmoitti esteellisyytensä ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Lisätietojen antaja

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi 050 406 6645